

**UDRUŽENJE SUDIJA/SUDACA  
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

**PRAVO I PRAVDA**  
**ČASOPIS ZA PRAVNU TEORIJU I PRAKSU**

**SARAJEVO, GODINA XVII, BROJ 1., 2018.**

## **PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE**

### ***Sažetak***

Privremeno udaljenje sudija i tužilaca u Bosni i Hercegovini (BiH) u postojećem pravnom okviru je uspostavljeno tokom 2004. godine donošenjem Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH, te predstavlja novinu u našem pravnom sistemu. Iz tih razloga se Vijeće susreće sa brojnim izazovima u primjeni ovog instituta. Prilikom pisanja ovog rada u obzir su uzete postojeće norme kojima je regulisano pitanje privremenih udaljenja sudija i tužilaca od vršenja dužnosti po osnovu donesenih naredbi o provođenju istrage, zatim norme koje se odnose na krivični postupak i donošenje naredbi o provođenju istrage, te su analizirani predmeti u kojima su disciplinske komisije donosile odluke o zahtjevu za određivanje suspenzija. Utvrđeno je da je postojeći sistem funkcionalan, i praktičan, ali da je s ciljem daljeg unapređenja potrebno izvršiti određena prilagođavanja prevashodno u normativnom dijelu, kako bi sistem bio poboljšán i kako bi postupci bili pravičniji.

Ključne riječi: naredba o provođenju istrage, suspenzija, dokazi, težina krivičnih djela.

### ***Abstract***

Temporary suspension of judges and prosecutors in Bosnia and Herzegovina (BiH) under the current legal framework is established in 2004 by passing the Law on High Judicial and Prosecutorial Council of BiH, and represents a novelty in our legal system. Due to the foregoing reasons the Council faces numerous challenges in implementation of the institute.

While writing this analysis I took into account existing norms regulating the issue of temporary suspension of judges and prosecutors on basis of the Orders on Conducting Investigations, also norms which pertain to criminal proceedings and bringing orders on conducting investigations, and I also analyzed cases in which disciplinary panels were rendering decisions concerning submitted Requests for Imposing Suspensions. It is determined that the current system is functional and practical, but in order to be further

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

improved, some adjustments are to be made primarily in part concerning legal norms, so to improve the system and to make the proceedings to be more fair.

Key words: Order on Conducting Investigation, suspension, evidence, seriousness of criminal acts.

## Uvod

U posljednje vrijeme u BiH se objavljuje sve više informacija o tome kako su nosioci pravosudne funkcije, odnosno sudije i tužioci, privremeno udaljeni od vršenja dužnosti jer se protiv njih provodi krivična istraga.<sup>1</sup> Ove informacije mogu imati različit uticaj na percepciju o pravnoj sigurnosti u BiH. S jedne strane može se postaviti pitanje: da li javnost može očekivati da će pravosuđe efikasno goniti počinioce krivičnih djela ako pojedine sudije i tužioce i sami vrše krivična djela. Dok s druge strane, krivično gonjenje sudija i tužilaca se može tumačiti kao dokaz da sudije i tužioci nisu nedodirljivi i iznad zakona<sup>2</sup>.

Postojeći sistem privremenog udaljenja sudija i tužilaca od vršenja dužnosti po osnovu donesenih naredbi o provođenju krivične istrage uspostavljen je 2004. godine donošenjem Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću

<sup>1</sup> Vidjeti informaciju o posljednjim suspenzijama i to onu objavljenu 28.4.2017. godine da je Prvostepena disciplinska komisija za sudije VSTV-a BiH donijela odluku kojom je sutkinju Općinskog suda u Sarajevu privremeno udaljila od vršenja dužnosti sudije Općinskog suda u Sarajevu, do okončanja krivične istrage koja se protiv nje vodi po naredbi o provođenju istrage Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo. Prije toga, Ured disciplinskog tužioca je 2.3.2017. godine Prvostepenoj disciplinskoj komisiji podnio zahtjev za privremeno udaljenje od vršenja dužnosti tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine. Zahtjev je podnesen na osnovu člana 77. tačka a) Zakona o VSTV-u BiH, jer je protiv njega pokrenuta istraga u krivičnom postupku, naredbom o provođenju istrage Tužilaštva Bosne i Hercegovine. VSTV BiH, „*Suspendovane sutkinje Okružnog privrednog suda u Bijeljini i Općinskog suda u Sarajevu*“ i „*Odlukom Prvostepene disciplinske komisije VSTV-a B.M. privremeno udaljen od vršenja dužnosti tužioca*“, dostupno na: <https://www.pravosudje.ba/>, zadnji put posjećeno: 16.07.2017. godine.

<sup>2</sup> Predsjednik VSTV-a BiH Milan Tegeltija: „Borba protiv korupcije je vaga kojom se mjeri cjelokupno pravosuđe“, podsjetio je i na brojne disciplinske postupke koji se vode protiv nositelja pravosudnih funkcija, navodeći da to nije znak slabosti, nego, naprotiv, samokontrole i autokorekcije sistema, što bi u konačnici trebalo dovesti do porasta povjerenja u rad bh. pravosuđa u kojem je angažovano oko 1.700 nosilaca pravosudnih funkcija; 22.5.2017. Dostupno na: <https://www.klix.ba/vijesti/bih/tegeltija-borba-protiv-korupcije-je-vaga-kojom-se-mjeri-cjelokupno-pravosudje/170522073>, zadnji put posjećeno 05.07.2017. godine.

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO  
OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

BiH. Iako su ostvareni značajni rezultati i pomaci u odnosu na prethodno stanje,<sup>3</sup> to je još uvijek nedovoljno definisan i u praksi razrađen sistem. Javljaju se brojni izazovi u primjeni postojećeg pravnog okvira, koji se odnose i na sljedeća pitanja:

- ko je ovlašten da privremeno udaljava sudiju ili tužioca od vršenja dužnosti i po čijem zahtjevu,
- zašto predsjednici sudova i glavni tužioci ne podnose zahtjeve za privremeno udaljenje sudija/tužilaca,
- da li bi sudije/tužioci morali imati mogućnost da se izjasne prije donošenja odluke o njihovoj suspenziji,
- da li o suspenzijama po osnovu donesene naredbe o provođenju krivične istrage treba da odlučuju sudije koje nisu specijalizirane za krivičnu oblast,
- da li određivanje pritvora treba biti obavezan osnov za privremeno udaljenje,
- da li disciplinske komisije trebaju razmatrati dokaze na osnovu kojih je donesena naredba o provođenju krivične istrage prilikom odlučivanja o suspenziji,
- da li treba praviti razliku između krivičnih djela koja se sudijama/tužiocima stavljaju na teret prilikom odlučivanja o suspenziji,

---

<sup>3</sup> Tako je npr. u Zakonu o sudskoj i tužilačkoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine iz 2001. godine, kao i drugim zakonima na drugim nivoima u vlasti u BiH u to vrijeme, bilo predviđeno privremeno udaljenje sudija ili tužilaca od vršenja funkcije, ali nije uopće bilo propisano po kom osnovu je bilo moguće udaljenje, niti je bila donesena ijedna odluka kojom se nosilac pravosudne funkcije udaljava od vršenja dužnosti. Npr. jedina odredba u ovom zakonu koja se ticala udaljenja je bila sadržana u članu 27. te je propisivala: „Tijelo odnosno funkcioner, koji je nadležan za donošenje odluke o udaljenju (suspenciji) sudije ili tužioca od vršenja funkcije, odmah po donošenju odluke o pokretanju takve procedure o tome obavještava Federalnu komisiju ili nadležnu kantonalnu komisiju. Federalna komisija ili nadležna kantonalna komisija mora biti obaviještena kako bi mogla obaviti sopstvenu istragu po tom pitanju i svoje mišljenje u skladu sa svojim dužnostima prema odredbama ovoga zakona, dati funkcioneru zaduženom za donošenje odluke o tome da li je potrebno udaljenje sa funkcije. Tijelo odnosno funkcioner, koji je nadležan za donošenje odluke o udaljenju (suspenciji) sudije ili tužioca od vršenja funkcije, dužan je bez odlaganja obavijestiti Federalnu komisiju ili nadležnu kantonalnu komisiju o pokretanju postupka za udaljenje (suspenciju) sudije odnosno tužioca od vršenja funkcije, te razlozima za njeno donošenje, a Federalna komisija ili nadležna kantonalna komisija može u roku od tri dana od dana prijema dostaviti svoje mišljenje o osnovanosti ove odluke.“

- da li treba omogućiti sudiji/tužiocu ili drugima da mogu zatražiti ponovno preispitivanje odluke o određenoj suspenziji,
- šta pravosudni sistem gubi a šta dobiva time što se sudija/tužilac suspenduje, te
- da li bi bilo opravdano obustaviti isplatu plate i druge naknade sudiji/tužiocu ako mu se odredi privremeno udaljenje zbog donesene naredbe o provođenju istrage.

U prvom dijelu ovog rada se govori o obaveznom i diskrecionom udaljenju od vršenja dužnosti, pri čemu je fokus stavljen na pritvor i na naredbe o provođenju istrage. Drugi dio rada se bavi pitanjem ovlaštenja pojedinih učesnika u postupku privremenog udaljenja. Konačno, u trećem dijelu se govori o nerazlikovanju između krivičnih djela kao osnova za udaljenje, mogućim problemima u vezi dodjele predmeta u rad disciplinskih komisijama, dužini trajanja udaljenja, kao i posljedicama koje udaljenja mogu prouzrokovati po pravosuđe, uključujući posljedice po suspendovanog sudiju/tužioca, te se na kraju govori o problemu nedovoljne transparentnosti postupaka udaljenja.

### **1. Obavezna i diskreciona udaljenja od vršenja dužnosti**

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (VSTV)<sup>4</sup> *inter alia* ima nadležnost da odlučuje o privremenom udaljenju od vršenja dužnosti sudija, sudija porotnika, dodatnih sudija i tužilaca<sup>5</sup>. Kod izricanja disciplinskih mjera VSTV se mora rukovoditi principom proporcionalnosti,<sup>6</sup> te *'može uzeti u obzir svako prethodno privremeno udaljenje od vršenja dužnosti određeno tokom postupka o kojem je riječ, te u skladu s tim odlučiti da smanji mjeru ili može po vlastitoj volji odlučiti da je privremeno udaljenje samo po sebi dovoljno kao mjera za utvrđeni disciplinski prekršaj ili prekršaje'*<sup>7</sup>. Pri tome treba imati u vidu da iako su donesene Smjernice za određivanje disciplinskih mjera od strane VSTV-a, te smjernice ne prepoznaju privremeno udaljenje kao mjeru.

Udaljenje sudije/tužioca od vršenja dužnosti može biti obavezno ili diskreciono. VSTV je obavezan da suspenduje sudiju/tužioca koji se nalazi u pritvoru, suspenzija traje dok se sudija/tužilac nalazi u pritvoru, te se može

---

<sup>4</sup> Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08).

<sup>5</sup> Član 17. stav (6) Zakona o VSTV.

<sup>6</sup> Član 59. stav (1) Zakona o VSTV.

<sup>7</sup> Ibid, stav (3).

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

produžiti i ako je pušten iz pritvora<sup>8</sup>. Postojeće zakonske odredbe o obaveznoj suspenziji zbog određivanja i trajanja pritvora stvaraju prostor za moguće zloupotrebe.<sup>9</sup> Sudije i tužioci imaju prevashodnu ulogu, kao nosioci trećeg stuba vlasti u demokratskom sistemu, da primjenjuju pravne propise koje donosi zakonodavni organ, a koje izvršavaju razni državni organi, kao i pravna i fizička lica. Vršeći ovu svoju dužnost oni praktično dolaze u stanje konflikta sa svima onima koji krše zakonske odredbe, te tim osobama nije u interesu da ih istražuju i da im sude profesionalne osobe koje vrše svoje dužnosti isključivo na osnovu i u skladu sa zakonom. Nije teško zamisliti da se podnose prijave protiv ovakvih nosilaca pravosudne funkcije, uključujući i krivične prijave, s ciljem da se ometaju u njihovom redovnom obavljanju dužnosti, odnosno da se na taj način spriječi, odugovlači ili oteža procesuiranje izvršilaca krivičnih djela u BiH. Ipak postojeći zakonski okvir ostavlja mogućnost eventualne zloupotrebe ovog mehanizma tako što bi se odredio pritvor poštenom nosiocu pravosudne funkcije, samo kako bi bio suspendovan na kraće ili duže vrijeme i na taj način bio spriječen da privremeno ili trajno radi na nekom predmetu. Iako je malo vjerovatno da bi nekom nosiocu pravosudne funkcije bio određen pritvor kao rezultat zloupotrebe ovog instituta, ovo jeste jedan od rizika, te činjenica da takav slučaj do sada nije zabilježen, ne znači da nije moguć. Pitanje je momenta kada će određeni

---

<sup>8</sup> Član 76. Zakona o VSTV: (1) Sudija ili tužilac koji se nalazi u pritvoru privremeno se udaljuje od vršenja dužnosti sudije ili tužioca. Takvo udaljenje traje dok se osoba nalazi u pritvoru. (2) Vijeće može produžiti udaljenje od vršenja dužnosti iz člana 77. ovog zakona ako je sudija ili tužilac pušten iz pritvora.

<sup>9</sup> Interesantno je da je Odlukom Prvostepene disciplinske komisije, broj: 04-07-6-3345-2/2016 od 6.12.2016. godine, tužilac privremeno udaljen od vršenja dužnosti tužioca do okončanja krivične istrage po naredbi o provođenju istrage, iako je UDT postavio zahtjev za suspenziju tužioca i po osnovu činjenice da je tužiocu tada bio određen pritvor. Iako je pritvor obavezan osnov za određivanje suspenzije, Prvostepena disciplinska komisija je odlučila suspendovati tužioca po osnovu toga da je protiv njega donesena naredba o provođenju istrage, a ne po osnovu toga da mu je određen pritvor. Čini se da je ovakvo tumačenje komisije u suprotnosti sa odredbama člana 76. i 77. Zakona o VSTV-u, jer u slučaju pritvora Prvostepena disciplinska komisija nema ovlast da razmatra da li je svrsishodno suspendovati tužioca, već je to dužna učiniti čim je određen pritvor. Čak i da je u ovom slučaju komisija odlučila da nije opravdana suspenzija tužioca po osnovu donesene naredbe o provođenju istrage, bila bi ga dužna suspendovati po osnovu određenog pritvora. Iz tog razloga diskrecioni osnovi za određivanje suspenzije, propisani članom 77., se mogu razmatrati tek ako ne postoji obavezni osnov za određivanje suspenzije, propisani članom 76., a komisija je postupila suprotno ovim odredbama. Vidjeti Odluku Drugostepena disciplinska komisija za tužioce br. 04-07-6-3345-4/2016 od 26.12.2016. godine.

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

interesni krugovi spoznati mogućnost suspenzije po ovom osnovu, a onda i poduzimanje odgovarajućih aktivnosti kada im to bude odgovaralo. Također, u slučaju suspenzije, moguće je nakon toga lakše presignirati predmet sa tog sudije/tužioca na nekog drugog, te i na taj način sprječavati ili otežavati procesuiranje počinioaca krivičnog djela. Iz tih razloga, odnosno radi zaštite integriteta odlučivanja u krivičnim predmetima, neophodno je da se izmjeni postojeća odredba o obaveznosti suspenzije zbog određivanja pritvora, VSTV bi trebao imati ovlasti da i u takvim slučajevima sagleda sve okolnosti slučaja, a onda donese odluku koja će biti u interesu očuvanja integriteta pravosuđa. Pri tome imati u vidu i činjenicu da nosioci pravosudne funkcije i po drugim osnovama fizički ponekad nisu u uredu, pa im zbog toga ne bude određena suspenzija, npr. u slučajevima plaćenog i neplaćenog odsustva, edukacija, i slično.

VSTV ima diskrecionu ovlast da suspenduje sudiju/tužioca: (a) ako je pokrenuta istraga u krivičnom postupku; (b) ako je podignuta optužnicu za krivično djelo; (c) ako je pokrenut postupak razrješenja; (d) ako je pokrenut disciplinski postupak za disciplinski prekršaj, a VSTV utvrdi da se disciplinska odgovornost ne može na pravi način utvrditi, a da se sudija ili tužilac privremeno ne udalji od vršenja dužnosti tokom postupka; (e) ako je vršenje službenih dužnosti otežano zbog njegovog mentalnog, emocionalnog ili fizičkog stanja.<sup>10</sup> Dužina trajanja privremenog udaljenja od vršenja dužnosti je ograničena tako da se sudija ili tužilac može privremeno udaljiti od vršenja dužnosti najduže do dana okončanja disciplinskog postupka na osnovu kojeg je donesena odluka o privremenom udaljenju, a ovo je regulisano u zakonu, dok za ostale diskrecione osnove dužina trajanja nije regulisana zakonom.<sup>11</sup> Ali, kada je u pitanju udaljenje po osnovu donesene naredbe o provođenju istrage, odnosno podignute optužnice, ono može trajati do okončanja istrage, odnosno krivičnog postupka, a što je regulisano Poslovníkom VSTV-a.<sup>12</sup>

Istraga u krivičnom postupku se formalno pokreće donošenjem naredbe o provođenju istrage, iako je i prije donošenja ove naredbe moguće provođenje radnji s ciljem prikupljanja dokaza u pogledu postojanja krivičnog djela. Naredbe o provođenju istrage su interni akti tužilaštva, koji se ne dostavljaju osumnjičenim licima u odnosu na koja se donose, te nema mogućnosti podnošenja žalbe protiv ovih naredbi. To znači da nosilac pravosudne funkcije, kao niti bilo koje drugo osumnjičeno lice, uopće nema zakonsku

---

<sup>10</sup> Član 77. Zakona o VSTV.

<sup>11</sup> Član 80. Zakona o VSTV-u.

<sup>12</sup> Član 111. stav 1. Poslovnika VSTV-a.

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO  
OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

moгуćnost da na bilo koji način traži preispitivanje odluke tužilaštva kojom je donesena naredba o provođenju istrage protiv njega, iako ta naredba može biti osnov za suspenziju nosioca pravosudne funkcije. Kontrolu standarda sumnje koje je primijenio tužilac prilikom donošenja naredbe o provođenju istrage vrši sud ako tužilac podnese prijedlog za donošenje različitih naredbi<sup>13</sup> ili određivanja pritvora<sup>14</sup> tokom provođenja istrage. U toj fazi, prije donošenja traženih naredbi, sud ispituje da li postoji dovoljno dokaza za utvrđivanje postojanja „osnova sumnje“ da je lice počinilo krivično djelo,<sup>15</sup> ili to provodi u trenutku kada tužilac podnese prijedlog za određivanje pritvora osumnjičenom<sup>16</sup>. Međutim, čak i da sud odbije određeni prijedlog tužilaštva zbog toga što dostavljenim dokazima nije potvrdio traženi standard sumnje, to i dalje nije osnov da se nosiocu pravosudne funkcije ukine suspenzija ako je odluka o privremenom udaljenju zbog toga donesena.

Uz to, sljedeći problem jeste i stepen sumnje koji mora postojati da bi bila donesena naredba o provođenju istrage, s obzirom da je taj stepen različit u različitim dijelovima države. Zakonima o krivičnom postupku na državnom

---

<sup>13</sup> Npr. prema članu 86. ZKP FBiH (isto kao i na drugim nivoima vlasti), ako postoje **osnovi sumnje** da je neka osoba počinila krivično djelo koje je povezano s dobivanjem imovinske koristi, sud može, na osnovu prijedloga tužitelja, narediti da banka ili druga pravna osoba koja vrši finansijsko poslovanje dostavi podatke o bankovnim depozitima i drugim finansijskim transakcijama i poslovima te osobe, kao i osoba za koje se osnovano vjeruje da su uključene u te finansijske transakcije ili poslove osumnjičenog, ako bi takvi podaci mogli biti dokaz u krivičnom postupku.

Također, prema članu 86a. ZKP FBiH, ako postoje **osnovi sumnje** da je neka osoba počinila krivično djelo, sud može, na osnovu prijedloga tužitelja ili na prijedlog ovlaštenih službenih osoba koje su dobile odobrenje od tužitelja, narediti da operater telekomunikacija ili drugo pravno lice koje vrši pružanje telekomunikacijskih usluga dostavi podatke o korištenju telekomunikacijskih usluga te osobe, ako bi takvi podaci mogli biti dokaz u krivičnom postupku ili poslužiti u prikupljanju informacija koje mogu biti od koristi u krivičnom postupku.

Ili, prema članu 132. ZKP FBiH posebne istražne radnje određuje naredbom sudija za prethodni postupak, na obrazloženi prijedlog tužitelja koji sadrži: podatke o osobi protiv koje se radnja preduzima, **osnove sumnje**, razloge za njeno preduzimanje i ostale bitne okolnosti koje zahtijevaju preduzimanje radnji, navođenje radnje koja se zahtijeva i način njenog izvođenja, obim i trajanje radnje.

<sup>14</sup> Npr. prema članu 146. ZKP FBiH ako postoji **osnovana sumnja** da je određena osoba učinila krivično djelo pritvor joj se može odrediti.

<sup>15</sup> Član 72, 72a, 116. ZKP-a BiH, član 86, 86a, 130. ZKP-a FBiH, član 136, 137, 234 ZKP-a RS i član 72, 72a, 116. ZKP-a BD.

<sup>16</sup> Član 132. ZKP-a BiH, član 146. ZKP-a FBiH, član 197. ZKP-a RS, član 132. ZKP-a BD.

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

nivou, u Republici Srpskoj i Brčko distriktu je propisano, da bi bila donesena naredba o provođenju istrage potrebno je da postoje „osnovi sumnje“ da je počinjeno krivično djelo, dok je u Federaciji BiH propisano da mora postojati „osnovana sumnja”.<sup>17</sup> U zakonima o krivičnom postupku nije data konkretna definicija standarda „osnovi sumnje“ kao uslova za izdavanje naredbe, ali je data definicija „osnovane sumnje“ kao višeg stepena sumnje zasnovanog na dokazima koji upućuje na zaključak da je izvršeno krivično djelo.<sup>18</sup> Očito je dakle da u pretežnom dijelu jurisdikcija unutar BiH ne postoji jasno propisan standard „osnova sumnje“ koji mora biti zadovoljen da bi bila donesena naredba o provođenju istrage te je on u praksi prilično nizak, što u praksi može značiti da se ove naredbe donose i onda kada postoji jako malo dokaza da je određeno lice počinilo krivično djelo. S druge strane, kada disciplinske komisije VSTV-a odlučuju o suspenziji nosilaca pravosudne funkcije po osnovu toga da je donesena naredba o provođenju istrage, iz njihovih odluka se može zaključiti da nisu analizirali dokaze na osnovu kojih je donesena naredba o provođenju istrage<sup>19</sup>, već se ograničavaju samo na činjenicu utvrđivanja da li je donesena naredba o provođenju istrage<sup>20</sup>, te ponekad

---

<sup>17</sup> Član 216. ZKP-a BiH, član 231. ZKP-a FBiH, član 224. ZKP-a RS i član 216. ZKP-a BD.

<sup>18</sup> Član 20 alineja m) ZKP-a BiH, član 21 alineja m) ZKP-a FBiH, član 20 alineja lj) ZKP-a RS i član 20 alineja m) ZKP-a BD.

<sup>19</sup> Odlukom Prvostepene disciplinske komisije za tužioce, br. 04-07-6-908-5/2017 od 10.3.2017. godine, tužilac i zamjenik glavnog tužioca privremeno je udaljen od vršenja dužnosti tužioca i zamjenika glavnog tužioca do okončanja istrage po Naredbi za provođenje istrage. Nakon što je uložena žalba na ovu odluku, Drugostepena disciplinska komisija je navela u obrazloženju: „Nesporna je činjenica utvrđena u prvostepenom disciplinskom postupku da je Tužilaštvo ..., naredbom za provođenje istrage, ... pokrenulo istragu protiv tužioca ... što je dalo mogućnost Prvostepenoj disciplinskoj komisiji, da ... donese diskrecionu odluku da privremeno udalji tužioca ... od vršenja dužnosti tužioca i zamjenika glavnog tužioca ... do okončanja istrage po Naredbi za provođenje istrage ...“. Vidjeti Odluku Drugostepena disciplinska komisija za tužioce br. 04-07-6-908-7/2017 od 23.3.2017. godine. Također, vidjeti i Odluku Drugostepena disciplinska komisija za tužioce br. 04-07-6-3345-4/2016 od 26.12.2016. godine.

<sup>20</sup> Vidjeti npr. Odluku Prvostepene disciplinske komisije VSTV-a BiH u disciplinskim predmetima od 22.11.2006. godine o privremenom udaljenju sudije od dužnosti predsjednika i sudije Općinskog suda u Orašju, kao i Odluku od 27.2.2015. godine da se sudija Suda Bosne i Hercegovine privremeno udaljava od vršenja dužnosti sudije Suda Bosne i Hercegovine, do okončanja istrage. Dostupno na: <https://www.pravosudje.ba/>, zadnji put posjećeno 21.05.2017. godine.

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

spomenu o kojem se krivičnom djelu radi<sup>21</sup>. Ovo za posljedicu može imati da se nosilac pravosudne funkcije suspenduje, a da nema niti jednog dokaza koji bi potvrđivao osnov sumnje/osnovanu sumnju da je počinio krivično djelo. Autoru ovog rada je poznat slučaj da je tužilac iz Travnika podnio optužnicu protiv više osoba, nakon čega su te osobe protiv tog tužioca podnijele krivičnu prijavu zbog krivičnog djela „Zloupotreba položaja ili ovlašćenja“. Uz krivičnu prijavu nije dostavljen niti jedan dokaz. Predmet je dostavljen tužiocu u Zenici, koji je samo na osnovu krivične prijave donio naredbu o provođenju istrage protiv tužioca iz Travnika te mu poslao poziv za ispitivanje u svojstvu osumnjičenog. Da su UDT i VSTV obaviješteni o postojanju ove naredbe o provođenju istrage, prema postojećoj praksi zbog težine djela iz naredbe, tužilac bi bio suspendovan, iako nije postojao niti jedan dokaz o njegovoj odgovornosti. Iako se to može činiti kao miješanje VSTV-a u nadležnost sudova i tužilaštava, iz navedenih razloga, nužno je dodatno normativno razraditi postojeće odredbe u pogledu toga da se prilikom razmatranja zahtjeva za suspenziju po osnovu donesene naredbe o provođenju istrage moraju analizirati dokazi na osnovu kojih je donesena naredba o provođenju istrage, kako bi se disciplinske komisije uvjerile da postoji dovoljno dokaza o počinjenom krivičnom djelu od strane nosioca pravosudne funkcije jer ne postoji drugi način kontrole pravilnosti tih odluka nakon što budu donesene<sup>22</sup>. Nemogućnost preispitivanja naredbi o provođenju istrage je pitanje o kojem treba provesti širu raspravu u stručnoj javnosti, a zatim utvrditi koja su to najbolja rješenja u našem kontekstu.

Postojeće odredbe ne predviđaju mogućnost bilo kakve konsultacije UDT-a, ali ni VSTV-a, sa postupajućim tužilaštvom nakon što bude pokrenuta krivična istraga protiv nosioca pravosudne funkcije. Predsjednici sudova/glavni tužioci su dužni obavijestiti VSTV kada bude donesena naredba o provođenju istrage protiv nosioca pravosudne funkcije,<sup>23</sup> međutim u praksi oni tu svoju obavezu ne izvršavaju uvijek<sup>24</sup>. Kada UDT procjenjuje da li da podnese zahtjev za

---

<sup>21</sup> Vidjeti Odluku Drugostepena disciplinska komisija za tužioce br. 04-07-6-908-7/2017 od 23.3.2017. godine.

<sup>22</sup> Prema npr. Ustavu Arizone sudija se može suspendovati ako se izjasni krivim za krivično djelo, ili ne osporava krivnju, ili bude osuđen za krivično djelo koje je propisano kao teže krivično djelo ili drugo krivično djelo koje se odnosi na moralnu nedostojnost. Iz ovog se može zaključiti da se suspenzija ne može odrediti u početnoj fazi krivičnog postupka dok se vodi istraga, već tek u kasnijoj fazi kada je prikupljeno dovoljno dokaza za podizanje optužnice.

<sup>23</sup> Član 78. stav 2. Zakona o VSTV-u.

<sup>24</sup> Na to je ukazao i Ured disciplinskog tužioca prilikom pisanja ovog rada.

suspenziju nakon što bude pokrenuta krivična istraga, te kada disciplinske komisije odlučuju o tom zahtjevu, trebaju voditi računa kakav uticaj može imati privremeno udaljenje u disciplinskom postupku na krivičnu istragu<sup>25</sup>. UDT bi se trebao konsultovati sa tužiocem koji vodi krivičnu istragu, prije donošenja odluke kako da nastavi sa postupkom. Istovremeno, VSTV ima ovlast da od UDT-a traži dodatne informacije u vezi podnesenog zahtjeva za suspenziju,<sup>26</sup> te bi mogli od UDT-a zahtijevati i informacije u vezi stanja krivičnog predmeta. U postojećim pravilima ne postoji bilo kakva obaveza za UDT da postupi na ovaj način, a što bi bilo nužno regulisati radi svestranijeg razmatranja slučaja prije suspenzije nosioca pravosudne funkcije, tako da bude predviđene usmene i pismene konsultacije, kao i razmjena informacija. Osim toga, radi sprečavanja zloupotreba, bilo bi dobro predvidjeti i mogućnost za disciplinske komisije VSTV-a koje odlučuju o suspenzijama da se mogu konsultovati sa postupajućim tužilaštvom prije donošenja odluke po pitanju suspenzije, ili čak i nakon što bude određena suspenzija. Također bi bilo korisno s vremena na vrijeme podsjetiti predsjednike sudova/glavne tužioce o obavezama informisanja VSTV-a u slučaju donesenih naredbi o provođenju istrage protiv nosilaca pravosudne funkcije.

## **2. Ovlaštenja u vezi privremenog udaljenja sudija i tužilaca**

Ured disciplinskog tužioca (UDT), predsjednik suda ili glavni tužilac nadređen sudiji ili tužiocu<sup>27</sup> mogu podnijeti pismeni zahtjev<sup>28</sup> prvostepenoj disciplinskoj komisiji VSTV-a za privremeno udaljene sudije ili tužioca od vršenja dužnosti. Dodatno, prvostepena disciplinska komisija može odlučiti da privremeno udalji sudiju ili tužioca i po službenoj dužnosti, bez ičijeg zahtjeva<sup>29</sup>, te je u jednom slučaju VSTV odlučio po zahtjevu UDT-a suspendovati glavnog tužioca sa pozicije glavnog tužioca, ali ga je i po

---

<sup>25</sup> Tokom razgovora sa predstavnicima UDT-a ukazano je na slučaj iz prakse kada je podnesen zahtjev za suspenziju nakon podignute optužnice, te je taj zahtjev odbijen od strane disciplinske komisije, nakon čega je donesena i oslobađajuća presuda u krivičnom postupku.

<sup>26</sup> Član 108. stav 3. Poslovnika VSTV-a.

<sup>27</sup> Član 78. stav (1) Zakona o VSTV.

<sup>28</sup> Prema članu 107. stav (1) Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16 i 48/17), zahtjev se podnosi u pismenoj formi.

<sup>29</sup> Član 78. stav (1) Zakona o VSTV.

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

službenoj dužnosti suspendovao i sa pozicije tužioca iako nije bio podnesen zahtjev za suspenziju u tom svojstvu.<sup>30</sup>

Zahtjev za udaljenje može se podnijeti zajedno sa disciplinskom tužbom ili pojedinačno, ukoliko ga podnosi UDT.<sup>31</sup> Iz navedene odredbe Poslovnika proizilazi da pojedinačni zahtjev za privremeno udaljenje, a da istovremeno nije podnesena i disciplinska tužba, može podnijeti samo UDT. S obzirom da je UDT jedini ovlašten podnijeti disciplinsku tužbu, a tu ovlast nemaju predsjednici sudova/glavni tužioci, te prema tome i ne mogu podnijeti zahtjev za privremeno udaljenje uz disciplinsku tužbu, ova odredba Poslovnika VSTV-a, koja stvara zabunu i čini se da je u suprotnosti sa Zakonom o VSTV, bi potencijalno mogla da onemogućava predsjednike sudova/glavne tužioce da podnose zahtjeve za privremeno udaljenje. Dosadašnja praksa pokazuje da je VSTV dosad donosio odluke u pogledu suspenzije samo po podnesenim zahtjevima UDT-a za privremeno udaljenje,<sup>32</sup> dok niti jedna meritorna odluka dosad nije donesena na zahtjev predsjednika suda/glavnog tužioca,<sup>33</sup> iako su

<sup>30</sup> U predmetu br. 04-02-2113-8/2011 UDT je podnio disciplinsku tužbu protiv Glavnog tužioca Tužilaštva BiH te zatražio suspenziju na poziciju glavnog tužioca, ali ne i na poziciju tužioca, nakon čega je Prvostepena disciplinska komisija po službenoj dužnosti suspendovala ga i u svojstvu tužioca, a u postupku po žalbi Drugostepena komisija je potvrdila ovu odluku. Vidjeti Drugostepena disciplinska komisija za tužioce br. 04-02-2113-8/2011 od 6.7.2011. godine.

<sup>31</sup> Član 107. stav (2) Poslovnika VSTV-a.

<sup>32</sup> Vidjeti između ostalih i disciplinske predmete br. 04-02-3919-2/2010, 04-02-2804-6/2013, 04-02-2298-9/2013, 04-02-3383-4/2013, 04-02-541-7/2015, 04-07-6-1528-2/2016, 04-07-6-3345-4/2016 i 04-07-6-908-7/2017.

<sup>33</sup> Prema podacima VSTV-a, koji su objavljeni u godišnjim izvještajima od 2005. godine do 2017. godine, broj postupaka za suspenziju sudija/tužilaca je bio sljedeći po godinama: 2006 – tri, od čega se jedan odnosio na radnu sposobnost sudije/tužioca da obavlja dužnost; 2007 – četiri; 2008 – dva (izrečena suspenzija u jednom); 2010 – jedan; 2011 – pet; 2013 – dva; 2014 – jedan; 2015 – šest (uz podnesene disciplinske tužbe UDT je u dva predmeta (stručni saradnik Općinskog suda u Mostaru i tužitelj Kantonalnog tužiteljstva u Zenici) podnosio i prijedlog za privremeno udaljenje od obavljanja dužnosti. U navedena dva predmeta nositelji pravosudnih funkcija su privremeno udaljeni od obavljanja dužnosti. Osim podnošenja prijedloga za privremeno udaljenje od obavljanja dužnosti uz disciplinsku tužbu, UDT je podnio i četiri (4) prijedloga za privremeno udaljenje od obavljanja dužnosti bez podnošenja disciplinske tužbe. U tri slučaja nositelji pravosudnih funkcija privremeno su udaljeni od obavljanja dužnosti sudije (dvoje sudije Suda BiH i jedan sudija Osnovnog suda u Banjoj Luci), dok po jednom prijedlogu nije bilo odlučeno; 2016 – šest (U toku 2016. godine UDT je podnio 6 zahtjeva za privremeno udaljenje od vršenja dužnosti nosilaca pravosudnih funkcija od kojih su 4 zahtjeva uvažena i sudije ili tužioci privremeno udaljeni od vršenja dužnosti. U 2016. godini, na snazi su bila još 4

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

takvi zahtjevi podnošeni u tri predmeta, ali VSTV ni u jednom nije donio odluku po tim zahtjevima, već ih je riješio na druge načine. Tako je npr. Glavna tužiteljica Unsko-sanskog kantona podnijela zahtjev za suspenziju tužioca, ali je to učinio i UDT, te je tužilac suspendovan ali je iz obrazloženja odluke vidljivo da nisu razmatrani navodi Glavne tužiteljice iako su u uvodu odluke navodi njen zahtjev. Također, Glavni tužilac iz Okružnog tužilaštva u Banja Luci je podnio zahtjev za suspenziju tužioca, ali VSTV nije donio odluku o tom zahtjevu, a čini se da je smatrao da je to podnesak za UDT a ne za VSTV. Uz to, predsjednik Kantonalnog suda u Bihaću je dostavio zahtjev za suspenziju sudije, a taj zahtjev je dostavio UDT-u. Nakon toga je UDT tražio stav VSTV-a po tom pitanju, te je VSTV odlučio da zahtjev ne sadrži sve ono što je propisano članom 107. stav 3. Poslovnika, te je uputila UDT da ga smatra informacijom.<sup>34</sup> U Zakonu o VSTV nije propisano šta zahtjev za privremeno udaljenje treba da sadrži, te šta je potrebno priložiti uz taj zahtjev, ali je ta odredba dalje razrađena u podzakonskom propisu<sup>35</sup>. Međutim, podzakonski propis je podložniji izmjenama i dopunama, pa je tako npr. tokom 2013. godine donesen potpuno novi Poslovnik VSTV-a, koji je nakon toga mijenjan osam puta. Stoga bi bilo korisno sadržaj zahtjeva za privremeno udaljenje regulisati Zakonom o VSTV-u. Također je potrebno izmijeniti postojeću odredbu Poslovnika o VSTV vezano za podnošenje zahtjeva kada se ne podnosi uz disciplinsku tužbu i uskladiti je sa Zakonom o VSTV kako predsjednici sudova/glavni tužioci ne bi bili onemogućeni u podnošenju zahtjeva za privremeno udaljenje na šta imaju pravo po Zakonu o VSTV.

Prije pomenute legislativne intervencije, svakako bi bilo korisno da Vijeće zauzme stav o ovom pitanju, i prezentira ga predsjednicima sudova i glavnim

---

udaljenja na osnovu zahtjeva UDT iz 2015. godine, s tim da je jedno privremeno udaljenje od vršenja pravosudne funkcije obustavljeno u junu 2016. godine. Tokom 2016. godine je, dakle, na snazi bilo 8 privremenih udaljenja od vršenja dužnosti sudije ili tužioca među kojima su: 1 predsjednik suda, 3 sudija, 1 glavni tužilac i 3 tužioca.

<sup>34</sup> Tokom pisanja ovog rada, obavljen je razgovor sa predstavnicima UDT-a koji su raspolagali ovim podacima.

<sup>35</sup> Član 108. stav (3) Poslovnika VSTV-a. Zahtjev za udaljenje treba sadržati: ime i prezime, funkciju koju obavlja u pravosuđu, titulu i adresu, broj telefona, e-mail adresu i druge lične podatke sudije ili tužioca protiv kojeg je pokrenut disciplinski postupak, kao i podatke za njegovog punomoćnika, ukoliko su dostupni; činjenice zbog kojih se zahtijeva udaljenje od vršenja dužnosti; zakonski osnov za privremeno udaljenje; prijedlog svjedoka, vještaka, isprava i drugih dokaza koji treba da se izvedu na raspravi odnosno na osnovu kojih Prvostepena komisija treba odlučiti o zahtjevu za udaljenje bez rasprave.

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

tužiocima. Također, i ovaj članak ima za cilj da doprinese stručnoj diskusiji na ovu temu, a posredno i da doprinese edukaciji na ovu temu. Autoru nije poznato da je do pisanja ovog rada održana bilo kakva edukacija predsjednika sudova/glavnih tužilaca o njihovoj nadležnosti da podnesu zahtjev za privremeno udaljenje i šta bi trebao da sadrži taj zahtjev, te kakav je postupak u pogledu podnošenja zahtjeva. Iz navedenih razloga bilo bi značajno, u saradnji sa UDT-om i VSTV-om, organizovati edukaciju na ovu temu, kao i periodično upoznavati predsjednike sudova/glavne tužioce o ovoj njihovoj nadležnosti, uz dostavljanje odgovarajućih primjera tih zahtjeva, kao i odluka koje su donesene na osnovu tih zahtjeva. Također, bilo bi dobro sačiniti i jednu brošuru za predsjednike sudova/glavne tužioce u kojoj bi ukratko bile objašnjene njihove obaveze o obavještanju VSTV-a kada postoji osnov za suspenziju, kao i o sadržaju njihovih zahtjeva za suspenziju sudija/tužilaca i šta je potrebno priložiti uz te zahtjeve.

Za inicijalno privremeno udaljenje sudije/tužioca ovlaštena je isključivo Prvostepena disciplinska komisija VSTV-a, koja je dužna o zahtjevu za privremeno udaljenje odlučiti bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva.<sup>36</sup> Žalba na odluku o suspenziji podnosi se Drugostepenoj disciplinskoj komisiji VSTV-a. Žalba ne odlaže izvršenje odluke, a odluka Drugostepene disciplinske komisije može se pobijati podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine.<sup>37</sup> Postojeće pravne odredbe u suštini omogućavaju dvostепенost u odlučivanju po zahtjevu za suspenziju, kao i sudsku zaštitu. Međutim, postoji nekoliko problematičnih područja u ovom početnom periodu kada se odlučuje o suspenziji. Prije svega, prvostepena disciplinska komisija nije uopće ovlaštena da zahtjev za suspenziju dostavi sudiji/tužiocu prije donošenja odluke o njegovoj suspenziji ukoliko je predloženo njegovo razrješenje ili ako je vršenje službenih dužnosti otežano zbog njegovog mentalnog, emocionalnog ili fizičkog stanja.<sup>38</sup> Osim toga, u pogledu ostala tri osnova po kojima se može podnijeti zahtjev za

---

<sup>36</sup> Član 108. stav (2) Poslovnika VSTV-a.

<sup>37</sup> Član 79. Zakona o VSTV.

<sup>38</sup> Odlukom Prvostepene disciplinske komisije za sudije, broj: 04-02-2804-3/2013 od 19.7.2013. godine, prihvaćen je zahtjev Ureda disciplinskog tužioca, broj: 180/13 od 12.7.2013. godine i odlučeno da se sudija privremeno udaljava od vršenja dužnosti sudije prije nego je zahtjev za udaljenje dostavljen sudiji. Tu odluku je potvrdila Drugostepena disciplinska komisija. Vidjeti Odluku VSTV-a br. 04-02-2804-6/2013 od 7.8.2013. godine.

suspenziju,<sup>39</sup> prvostepena disciplinska komisija može dostaviti taj zahtjev sudiji/tužiocu prije odlučivanja o njemu,<sup>40</sup> ali ne mora,<sup>41</sup> a što ne doprinosi pravilnom utvrđivanju svih činjenica koje su relevantne za suspenziju. Pri tome, ako komisija i odluči da dostavi zahtjev sudiji/tužiocu, on se mora izjasniti u roku od 24 sata,<sup>42</sup> a čini se da je to prekratko vrijeme, te bi i dužina trajanja tog roka trebala biti razmotrena. Stoga se čini nužnim izmijeniti postojeće zakonske i podzakonske odredbe tako da se odluka o suspenziji ne može donijeti prije nego se sudiji/tužiocu omogući da se izjasni o zahtjevu za suspenziju, kao i da rok za davanje izjašnjenja bude 72 sata

### **3. Druga pitanja od značaja vezana za privremena udaljenja sudija/tužilaca**

Postojeće odredbe Zakona o VSTV-u ne prave razliku između krivičnih djela zbog kojih može biti donesena naredba o provođenju istrage, kao osnova za određivanje privremenog udaljenja sudije ili tužioca. Jasno je da situacija nije ista ako se provodi istraga zbog npr. krivičnog djela „Laka tjelesna ozljeda“ i krivičnog djela „Primanje dara i drugih oblika koristi“. <sup>43</sup> Ova neodređenost osnova za određivanje suspenzije može imati za posljedicu da za neka krivična djela koja mogu imati ozbiljne posljedice po integritet pravosuđa, suspenzija ne bude određena, a za manje ozbiljna bude određena, u zavisnosti od toga ko su članovi pojedinih disciplinskih komisija koji odlučuju o suspenziji. Osim toga, BiH je decentralizovana država te je nadležnost za donošenje zakonskih propisa podijeljena između 14 nivoa vlasti. Uslijed toga se može desiti da nešto što je propisano kao prekršaj u jednom dijelu države, može biti propisano kao krivično djelo u drugom dijelu države, pa se objektivno dovodi u pitanje jednakost nosilaca pravosudne funkcije jer je npr.

---

<sup>39</sup> Iz razloga predviđenih u članu 77. tač. a), b) i d) Zakona o VSTV.

<sup>40</sup> Član 108. stav (4) Poslovnika VSTV-a propisuje da Prvostepena disciplinska komisija može odlučiti da zatraži izjašnjenje od sudije/tužioca čije se privremeno udaljenje traži iz razloga predviđenih u članu 77. tač. a), b) i d) Zakona, ukoliko smatra da bi to moglo biti od značaja za odlučivanje.

<sup>41</sup> Odlukom Prvostepene disciplinske komisije, broj: 04-07-6-3345-2/2016 od 6.12.2016.godine, tužilac je privremeno udaljen od vršenja dužnosti tužioca do okončanja krivične istrage po naredbi o provođenju istrage, a prije nego je zahtjev za udaljenje dostavljen tužiocu. Tu odluku je potvrdila Drugostepena disciplinska komisija. Vidjeti Odluku VSTV-a br. 04-07-6-3345-4/2016 od 26.12.2016. godine.

<sup>42</sup> Član 108. stav (4) Poslovnika VSTV-a u drugoj rečenici propisuje da se izjašnjenje dostavlja najkasnije u roku od 24 sata.

<sup>43</sup> Kada god bude donesena Naredba o provođenju istrage, UDT podnosi zahtjev za suspenziju, bez obzira koje je krivično djelo u pitanju.

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

protiv nekog sudije pokrenuta istraga zbog nedozvoljenog držanja oružja u kantonu gdje je to propisano kao krivično djelo, dok je isto takvo nedozvoljeno držanje oružja u drugom kantonu uopće nije krivično djelo i ne bi uopće mogla biti pokrenuta krivična istraga, te ne bi mogao ni biti suspendovan po tom osnovu<sup>44</sup>. Iz navedenih razloga, bilo bi potrebno barem okvirno pobrojati krivična djela ili glave krivičnog zakona koje same po sebi predstavljaju izvjesniji osnov za određivanje suspenzije<sup>45</sup>, u odnosu na druga djela<sup>46</sup>, koja objektivno moraju uvijek biti detaljnije obrazložena zbog čega i u tim slučajevima jeste opravdano izreći suspenziju<sup>47</sup>.

Dodjela predmeta disciplinskim komisijama uključuje i predmete koji se tiču privremenog udaljenja po osnovu donesene naredbe o provođenju istrage, vrši se po unaprijed utvrđenom redoslijedu odnosno po sistemu automatizma. Naime, unaprijed se formira određeni broj disciplinskih komisija, u zavisnosti od priliva disciplinskih predmeta, a zatim se hronološki vrši dodjela tih predmeta komisijama, onako kako pristižu predmeti.<sup>48</sup> Prilikom odlučivanja o suspenzijama tužilaca po osnovu donesene naredbe o provođenju istrage, u tročlanoj disciplinskoj komisiji najmanje dva člana moraju biti tužioci,<sup>49</sup> te na taj način postoji veća garancija da su ove osobe stručnije u pogledu standarda krivičnog prava i njihove primjene. Međutim, prilikom odlučivanja o suspenziji sudija po osnovu donesene naredbe o provođenju istrage, nema niti jedne odredbe niti uspostavljenog mehanizma koji bi predviđao da o takvoj

---

<sup>44</sup> Npr. U srednjobosanskom kantonu je donedavno na snazi bio zakon koji je u suštini propisivao da je posjedovanje pištolja prekršaj, dok je u Sarajevskom kantonu to propisano kao krivično djelo.

<sup>45</sup> Npr. krivična djela iz glave XIX Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine koja nosi naziv Krivična djela korupcije i krivična djela protiv službene i druge odgovornosti, ili iz glave XIX Krivičnog zakona Federacije BiH koja nosi naziv Krivična djela protiv spolne slobode i morala.

<sup>46</sup> Npr. krivična djela iz glave XXVI Krivičnog zakona Federacije BiH koja nosi naziv Krivična djela protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara

<sup>47</sup> Iz Odluke Drugostepena disciplinska komisija za tužioce br. 04-07-6-33-6/2016 od 24.2.2016. godine vidljivo je da je tužiocu određena suspenzija po osnovu Naredbe o provođenju istrage, a istraga se odnosila na počinjenje, krivičnog djela iz oblasti ugrožavanja sigurnosti saobraćaja.

<sup>48</sup> Član 85. Poslovnika VSTV-a. S tim da svaki put predsjednik VSTV-a donosi formalnu odluku o formiranju prvostepene disciplinske komisije za svaki predmet.

<sup>49</sup> Član 60. stav (5) Zakona o VSTV je propisano: „U disciplinskim postupcima koji se vode protiv sudija, većina članova komisije će, i u prvom i u drugom stepenu, biti sudije. U disciplinskim postupcima koji se vode protiv tužilaca, većina članova komisije će, i u prvom i u drugom stepenu, biti tužioci.“

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

suspenziji trebaju odlučivati članovi disciplinskih komisija koji su stručnjaci iz krivične oblasti. Zbog toga o diskrecionom privremenom udaljenju sudije mogu odlučivati npr. sudije sa parničnog referata ili sa upravnih sporova, koji objektivno mogu imati ograničena znanja iz krivične oblasti, a što ne pomaže pravilnom utvrđenju da li je zbog provođenja istrage za neko krivično djelo opravdano suspendovati sudiju. Uz to, iako je zagarantovano i preispitivanje odluke o suspenziji u parničnom postupku pred Sudom BiH, o opravdanosti suspenzije na osnovu donesene naredbe o provođenju istrage ne odlučuju sudije koje su specijalizirane za krivičnu oblast, nego oni specijalizirani za parničnu odnosno upravnu oblast. Očito je da na taj način nije zagarantovana potrebna stručnost sudija koji bi trebali da odlučuju o pitanjima iz krivične oblasti. Zato je potrebno dodatno normativno razraditi postojeće odredbe u pogledu dodjele predmeta u rad kada su u pitanju suspenzije po osnovu naredbe o provođenju istrage, kao i potrebnog stručnog znanja i iskustva sudija koji odlučuju o suspenzijama po osnovu pokretanja krivične istrage protiv sudije, ali i tužioca, tako da većinu uvijek čini stručnjaci iz oblasti primjene krivičnog prava. Također bi se trebala razmotriti mogućnost da se propiše obaveza da sudije Suda BiH koji odlučuju u disciplinskim predmetima vezanim za suspenziju po osnovu naredbe o provođenju istrage moraju imati prethodno iskustvo u krivičnoj oblasti. Pri tome ne treba zanemariti činjenicu da se u disciplinskom postupku supsidijarno primjenjuju odredba Zakona o parničnom postupku, što dodatno usložnjava ovo pitanje.

Dužina trajanja suspenzije sudija/tužilaca je naredno pitanje koje zahtijeva određene legislativne promjene. U slučajevima privremenog udaljenja sudije ili tužioca od vršenja dužnosti zbog istrage u krivičnom postupku, udaljenje može trajati do okončanja istrage<sup>50</sup>, a nakon toga može biti produženo zbog drugih osnova<sup>51</sup>. Iako relevantne odredbe ZKP-a svih nivoa propisuju da bi nakon donošenja naredbe o provođenju istrage, istraga trebala biti okončana u roku od šest (6) mjeseci,<sup>52</sup> ne postoji nikakva sankcija u slučaju da istraga ne bude okončana u tom roku, te se u suštini radi o instruktivnom roku. Odredbe ZKP-a propisuju da će u slučaju da istraga traje duže od šest mjeseci kolegij tužilaca poduzeti mjere da istraga bude okončana, ali u praksi se ova odredba različito primjenjuje, s tim da kada su u pitanju krivična djela korupcije, radi se o složenim istragama koje po pravilu traju duže od zakonom predviđenog roka. U praksi pojedine istrage traju godinama, posebno u složenim

---

<sup>50</sup> Član 111. stav (1) Poslovnika VSTV-a.

<sup>51</sup> Ibid, stav (2).

<sup>52</sup> Član 225. stav 2. ZKP-a BiH, član 240. stav 2. ZKP-a FBiH, član 233. stav 2. ZKP-a RS i član 225. stav 2. ZKP-a BD.

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

predmetima krivičnih djela korupcije i sličnih djela, tako da sudija/tužilac po ovom osnovu može biti suspendovan godinama. VSTV ima nadležnost da preispita svoju raniju odluku, ali po postojećim zakonskim odredbama, samo po vlastitoj ocjeni,<sup>53</sup> s tim da suspendovani sudija/tužilac kao ni UDT nisu ovlašteni da podnose zahtjeve za preispitivanje ranije donesene odluke. VSTV može odbaciti takav prijedlog kao nedopušten, iako suštinski taj prijedlog može biti u cijelosti osnovan. Iz navedenih razloga potrebno je unaprijediti postojeće odredbe vezane za dužinu trajanja suspenzija po osnovu donesene naredbe o provođenju istrage, i to tako da je VSTV dužan da u tačno određenom vremenskom intervalu ispita da li i dalje postoje uslovi za trajanje suspenzije. Također je potrebno dati ovlaštenje da ovaj zahtjev za preispitivanje mogu podnijeti privremeno udaljeni sudija/tužilac, UDT te predsjednik suda/glavni tužilac.

Privremenim udaljenjem sudije ili tužioca smanjuju se postojeći ljudski resursi u sudu ili tužilaštvu što može negativno uticati na efikasnost njegovog rada. To znači da predmeti koji su bili raspoređeni u rad tom sudiji ili tužiocu moraju biti preraspoređeni nekom drugom. Ako se ima u vidu da je generalno svaki nosilac pravosudne funkcije zadužen velikim brojem predmeta, svako dodatno opterećenje novim predmetima na kojima je radio do tada neko drugi, negativno utiče na efikasnost i kvalitet rada i tog novo- zaduženog sudije/tužioca, ali i na rad suda/tužilaštva kao cjeline. Osim toga, suspenzijom se gubi osoba koja se nalazi na suđenjima u predmetima, a koju neko mora zamijeniti, što se također negativno odražava na efikasnost i kvalitet rada sudova/tužilaštava. Pri tome treba imati u vidu da takvo udaljenje može trajati godinama, tako da sud/tužilaštvo može godinama formalno imati popunjen broj nosilaca pravosudne funkcije, ali u stvarnosti će imati manji broj od potrebnog da bi mogli adekvatno da rade na predmetima. Uz to, suspenzija se reflektuje i na ostvarenu normu suspendovanog sudije/tužioca, a što za posljedicu može imati da ga u narednih nekoliko godina prati lošija ocjena, a samim time i da se njegova mogućnost napredovanja u karijeri faktički onemogućuje, što predstavlja daljnu dodatnu posljedicu za tog sudiju/tužioca, iako se npr. može desiti da sudija/tužilac uopće nije počinio krivično djelo, da istraga bude obustavljena, odnosno optužnica odbijena, te sudija/tužilac oslobođen optužbi. I iz navedenih razloga privremeno udaljenje sudije/tužioca mora biti strogo ograničeno, jer se to reflektuje na efikasnost i kvalitet rada

---

<sup>53</sup> Član 80. stav (2) Zakona o VSTV: „Prvostepena disciplinska komisija može, po vlastitoj ocjeni, ponovo razmotriti odluku o privremenom udaljenju sudije ili tužioca od vršenja dužnosti donesenu prema članu 77. ovog zakona te je preinačiti, poništiti ili potvrditi.“

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

svih drugih nosilaca pravosudne funkcije u datoj pravosudnoj instituciji, ali i u pogledu mogućnosti napredovanja tog sudije/tužioca u karijeri.

Iako se sudija/tužilac suspenzijom udaljava od vršenja dužnosti, te time sud/tužilaštvo gubi osobu koja radi na predmetima, prvostepena disciplinska komisija može narediti da se obustavi isplata plaće i drugih naknada sudiji ili tužiocu jedino ako je prvostepeni sud proglasio sudiju ili tužioca krivim za krivično djelo, i to do donošenja odluke drugostepenog suda po žalbi.<sup>54</sup> Ako se u žalbenom postupku žalba usvoji, sudija ili tužilac ima pravo na isplatu bez odlaganja svih plaća i naknada čije su isplate bile obustavljene.<sup>55</sup> Dakle, u slučaju suspenzije sudije/tužioca po osnovu donesene naredbe o provođenju istrage, sudija/tužilac se ne pojavljuje na poslu, ali on nastavlja da prima platu i druge naknade kao da se nalazi na poslu. Iz tog razloga je potrebno proširiti mogućnost obustava plata i drugih naknada ne samo na slučaj donošenja prvostepene osuđujuće presude u krivičnom postupku, već i na sve druge slučajeve kada bude donesene odluke o suspenziji, uključujući i suspenziju po osnovu donošenja naredbe o provođenju istrage. U tom smislu treba imati u vidu i činjenicu kakvu percepciju može imati javnost o pravosuđu koje isplaćuje punu platu i ostale naknade sudiji/tužiocu koji je suspendovan zbog krivične istrage i koji pri tome uopće ne radi. Također, omogućavanjem obustave plate za vrijeme trajanja suspenzije bi se uticalo i na suspendovanog sudiju/tužioca da ne odugovlači postupak uključujući disciplinski postupak, s obzirom da ne bi primao punu platu i ostale naknade, te bi mu bilo u interesu da se to što prije okonča. Iz svih ovih razloga bilo bi dobro omogućiti disciplinskim komisijama da prilikom određivanja suspenzije po bilo kom osnovu mogu odrediti i obustavu, u cijelosti ili djelimično, plate i drugih primanja sve dok suspenzija traje,<sup>56</sup> a zatim da to privremeno udaljenje i

---

<sup>54</sup> Član 81. stav (1) Zakona o VSTV.

<sup>55</sup> Ibid, stav (2).

<sup>56</sup> Disciplinski sistemi u drugim zemljama poznaju mogućnost suspenzije sudije/tužioca te obustavu plate tokom suspenzije. To je vidljivo kako iz pravnih akata koja regulišu ovo pitanje, tako i iz slučajeva koji su objavljeni. Suspenzije uz obustavu plate su moguće npr. u Floridi, Đordiji, Minesoti i Nevadi. Dostupno na: [http://www.judicialselection.us/uploads/documents/Judging\\_the\\_Quality\\_of\\_Judicial\\_Sel\\_8EF0DC3806ED8.pdf](http://www.judicialselection.us/uploads/documents/Judging_the_Quality_of_Judicial_Sel_8EF0DC3806ED8.pdf), zadnji put posjećeno 05.09.2017. godine.

Ustav Nebraske predviđa u Odjeljku V-30 da sudija može biti suspendovan uz obustavu plate, na period do šest mjeseci. Dostupno na: <http://law.justia.com/constitution/nebraska/c0105030000.html>, zadnji put posjećeno 05.09.2017. godine.

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

obustave plate i drugih naknada, u slučaju pokretanja disciplinskog postupka i utvrđivanja disciplinske odgovornosti suspendovanog nosioca pravosudne funkcije, budu uzete da su same za sebe dovoljne kao mjera za utvrđeni disciplinski prekršaj ili ih uračunati u izrečenu disciplinsku mjeru.

Dodatni problem u pogledu suspenzija jeste nedovoljna transparentnost postupka. U Zakonu o VSTV-u je propisano<sup>57</sup> da u disciplinskom postupku sudija/tužilac protiv kojeg se vodi postupak ima pravo na pravičnu i javnu raspravu, da mediji i javnost mogu biti isključeni tokom cijele rasprave ili tokom dijela rasprave, te da ima pravo da odluke budu javno objavljene i/ili na neki način dostupne javnosti. Međutim, u ovom zakonu nije propisano ništa u pogledu postupka koji se tiče privremenog udaljenja od vršenja dužnosti, kao ni u pogledu objave odluka donesenih po zahtjevima za privremeno udaljenje. U Poslovniku VSTV-a je propisano da se na internet stranici VSTV-a objavljuju sve disciplinske mjere osim pismene opomene koja se javno ne objavljuje,<sup>58</sup> te ništa nije propisano u vezi objave postupaka i odluka vezanih za suspenzije. Uslijed ove nedorečenosti pravnih odredbi, u praksi se na internet stranici VSTV-a uopće ne objavljuju odluke u pogledu zahtjeva za suspenziju, te se samo s vremena na vrijeme u nekim predmetima objave saopštenja za javnost, s tim da je potpuno nejasno po kojim kriterijima se biraju predmeti u kojima se objavljuju ta saopštenja. S ciljem boljeg razumijevanja postupka suspenzija i razloga za suspenziju, kao i uvida javnosti u rad i odluke u vezi suspenzija, te nepostojanje jasnih standarda koje VSTV primjenjuje u praksi u ovom segmentu svoje nadležnosti, potrebno je

---

Ustav Arizone predviđa u članu 6. da sudija može biti suspendovan uz obustavu isplate plate. Dostupno na:

<http://www.azcourts.gov/portals/137/ConstitutionalAuthority/Article%206.1%20of%20Arizona%20Constitution.pdf>, zadnji put posjećeno 05.09.2017. godine.

Početak jula 2017. godine okružni sudija države Teksas, Hilary H. Green, je suspendovana uz suspenziju plate, a nakon navoda o njenom korištenju droge i drugim propustima. Dostupno na; <https://www.click2houston.com/news/harris-county-judge-suspended-without-pay-amidst-drug-prostitution-allegations>, zadnji put posjećeno 05.09.2017. godine.

Komisija za sudsku disciplinu u Nevadi je donijela odluku 30.8.2017. godine da suspenduje sudiju Dawn Haviland uz obustavu plate na godinu dana. Dostupno na: <https://www.reviewjournal.com/crime/courts/commission-suspends-goodsprings-judge-for-year-without-pay/>, zadnji put posjećeno 05.09.2017. godine.

<sup>57</sup> Član 68. Zakona o VSTV-u.

<sup>58</sup> Član 105. Poslovnika VSTV-a.

unaprijediti postojeće podzakonske odredbe i propisati obavezu objavljivanja svih odluka u vezi podnesenim zahtjevima za suspenziju.

### **Zaključne preporuke**

- Sredinom 2004. godine donesen je i stupio je na snagu Zakon o VSTV BiH, kojim je ustanovljeno VSTV, a koje je između ostalog nadležno za odlučivanje o privremeno udaljenju svih sudija i tužilaca na području BiH, izuzev sudija ustavnih sudova. Po pitanju privremenog udaljenja po osnovu donesenih naredbi o provođenju istrage, kao jednog od osnova za privremeno udaljenje sudija/tužilaca, ostvareni su značajni rezultati, ali još uvijek postoje brojni izazovi u regulisanju i primjeni ovog instituta. Iako su donesene Smjernice za određivanje disciplinskih mjera od strane VSTV-a, te smjernice ne prepoznaju privremeno udaljenje kao mjeru, a što treba ispraviti.
- Što se tiče obaveze VSTV-a da suspenduje sudiju/tužioca ukoliko mu je određen pritvor, potrebno je izmijeniti postojeće odredbe u tom pogledu, te VSTV mora imati ovlasti u takvim slučajevima da sagleda sve okolnosti slučaja, a onda donese odluku koja će biti u interesu očuvanja integriteta pravosuđa.
- Naredbe o provođenju istrage su interni akti tužilaštva, koji se ne dostavljaju osumnjičenim licima u odnosu na koja se donose, te nema mogućnosti podnošenja žalbe protiv ovih naredbi, a samim tim ne postoji ni mogućnost preispitivanja pravilnosti naredbe o provođenju istrage. Osim toga, u ZKP-ovima su propisani različiti stepeni sumnje na nivou BiH, u entitetima i u Brčko Distriktu BiH, koje je potrebno utvrditi da bi bila donesena naredba o provođenju istrage. Iz navedenih razloga je nužno dodatno normativno razraditi postojeće odredbe u pogledu toga da se prilikom razmatranja zahtjeva za suspenziju po osnovu donesene naredbe o provođenju istrage moraju analizirati dokazi na osnovu kojih je donesena naredba o provođenju istrage. Time bi se disciplinske komisije uvjerile da postoji dovoljno dokaza o počinjenom krivičnom djelu od strane nosioca pravosudne funkcije, jer ne postoji drugi način kontrole pravilnosti naredbi o provođenju istrage nakon što budu donesene.
- Kada UDT procjenjuje da li da podnese zahtjev za suspenziju nakon što bude pokrenuta krivična istraga, trebala bi se UDT-u normativno omogućiti da se konsultuje sa tužiocem koji vodi krivičnu istragu, radi pravilne procjene da li je opravdano predlagati suspenziju. Istovremeno, iako VSTV ima ovlast da od UDT-a traži dodatne

informacije u vezi podnesenog zahtjeva za suspenziju, te bi trebali od UDT-a i zahtijevati informacije u vezi stanja krivičnog predmeta, a također bi se trebala propisati i mogućnost da u tom pogledu VSTV može i neposredno zatražiti relevantne informacije od postupajućeg tužilaštva.

- Potrebno je izvršiti određene dopune odredaba Poslovnika VSTV-a, te ih uskladiti sa Zakonom o VSTV-u kako ne bi bilo dilema da li predsjednici sudova i glavni tužioci imaju ovlast da podnose zahtjeve za privremeno udaljenje. Također preporučuje se da se Zakonom o VSTV-u propiše sadržaj zahtjeva za privremeno udaljenje. Uz to, potrebno je periodično i redovno provoditi obuke predsjednika sudova i glavnih tužilaca u pogledu ovog njihovog ovlaštenja, kao i sačiniti brošuru za predsjednike sudova/glavne tužioce u kojoj bi ukratko bile objašnjene njihove obaveze o obavješćavanju VSTV-a kada postoji osnov za suspenziju, kao i o sadržaju njihovih zahtjeva za suspenziju sudija/tužilaca i šta je potrebno priložiti uz te zahtjeve.
- Radi pravilnijeg utvrđenja relevantnih činjenica koje se odnose na suspenziju, izmjenama i dopunama Zakona o VSTV-u i Poslovnika VSTV-a je potrebno prilagoditi normativni okvir tako da se odluka o suspenziji ne može donijeti prije nego sudiji/tužiocu bude omogućeno da se izjasni o zahtjevu za suspenziju, da se produži rok za izjašnjenje sa 24 na 72 sata.
- Kada se određuje privremeno udaljenje po osnovu donesene naredbe o provođenju istrage, potrebno je unaprijediti postojeći pravni okvir tako da se barem okvirno pobroje krivična djela ili glave krivičnog zakona koje same po sebi predstavljaju izvjesniji osnov za određivanje suspenzije. Također je potrebno dodatno normativno razraditi postojeće odredbe u pogledu dodjele predmeta u rad kada su u pitanju suspenzije po osnovu naredbe o provođenju istrage, kao i potrebnog stručnog znanja i iskustva sudija koji odlučuju o suspenzijama po osnovu pokretanja krivične istrage protiv sudije, ali i tužioca, tako da većinu uvijek čini stručnjaci iz oblasti primjene krivičnog prava, kao i na Sudu BiH koji odlučuju po uloženom pravnom lijeku na izrečenu suspenziju, koji su specijalizirani za oblast krivičnog prava
- Potrebno je unaprijediti i postojeće odredbe vezane za dužinu trajanja suspenzija po osnovu donesene naredbe o provođenju istrage, i to tako da je VSTV dužan da u tačno određenom vremenskom intervalu ispita da li i dalje postoje uslovi za trajanje suspenzije. Također je potrebno dati ovlaštenje da ovaj zahtjev za preispitivanje mogu podnijeti

sudija/tužilac, UDT te predsjednik suda/glavni tužilac. Suspenzija sudije/tužioca mora biti strogo ograničena, jer se to reflektuje na efikasnost i kvalitet rada drugih nosilaca pravosudne funkcije, ali i u pogledu mogućnosti napredovanja tog sudije/tužioca u karijeri. Ali ako je opravdana suspenzija, tada prvostepena disciplinska komisija treba imati mogućnost da naredi obustavu isplata plaće i drugih naknada sudiji ili tužiocu po bilo kom osnovu po kojem je određena suspenzija, a ne samo u slučaju kada je prvostepeni sud proglasio sudiju ili tužioca krivim za krivično djelo. I ta mogućnost treba postojati sve dok suspenzija traje. Također potrebno je izvršiti izmjene odredbi poslovnika tako da to privremeno udaljenje i obustave plate i drugih naknada, u slučaju pokretanja disciplinskog postupka i utvrđivanja disciplinske odgovornosti suspendovanog nosioca pravosudne funkcije, budu uzete da su same za sebe dovoljne kao mjera za utvrđeni disciplinski prekršaj ili ih uračunati u izrečenu disciplinsku mjeru, te razraditi u kojim okolnostima je to naročito primjenjivo. Na kraju, potrebno je unaprijediti transparentnost postupka o privremenom udaljenju sudija i tužilaca putem objavljivanja svih odluka u vezi podnesenih zahtjeva za suspenziju, kako bi javnost imala direktan uvid u rad disciplinskih komisija i bolje razumjela postupak i razloge za privremeno udaljenje.

## Bibliografija

1. Internet stranica VSTV BiH, „Godišnji izvještaj“ za period od 2005. do 2017. godine, dostupno na: <https://www.pravosudje.ba/>, zadnji put posjećeno: 17.10.2017. godine;
2. Internet stranica VSTV BiH, „*Suspendovane sutkinje Okružnog privrednog suda u Bijeljini i Općinskog suda u Sarajevu*“ i „*Odlukom Prvostepene disciplinske komisije VSTV-a B.M. privremeno udaljen od vršenja dužnosti tužioca*“, dostupno na: <https://www.pravosudje.ba/>, zadnji put posjećeno: 16.07.2017. godine;
3. Izjava Predsjednika VSTV-a BiH Milana Tegeltije: „*Borba protiv korupcije je vaga kojom se mjeri cjelokupno pravosuđe*“, dostupno na: <https://www.klix.ba/vijesti/bih/tegeltija-borba-protiv-korupcije-je-vaga-kojom-se-mjeri-cjelokupno-pravosudje/170522073>, zadnji put posjećeno 05.07.2017. godine;
4. Komisija za sudsku disciplinu u Nevadi, dostupno na: <https://www.reviewjournal.com/crime/courts/commission-suspends-goodsprings-judge-for-year-without-pay/>, zadnji put posjećeno 05.09.2017. godine;
5. Odluke Visokog sudskog i tužilačkog vijeća br. 04-02-3919-2/2010, 04-02-2113-8/2011, 04-02-2804-3/2013, 04-02-2804-6/2013, 04-02-2298-9/2013, 04-02-3383-4/2013, 04-02-541-7/2015, 04-07-6-33-6/2016, 04-07-6-1528-2/2016, 04-07-6-3345-2/2016, 04-07-6-3345-4/2016, 04-07-6-908-5/2017 i 04-07-6-908-7/2017;
6. Poslovnik Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16 i 48/17);
7. Suspenzija okružnog sudije države Teksas, Hilary H. Green, dostupno na: <https://www.click2houston.com/news/harris-county-judge-suspended-without-pay-amidst-drug-prostitution-allegations>, zadnji put posjećeno 05.09.2017. godine;
8. Suspenzije u pojedinim zemljama Sjedinjenih američkih država, dostupno na: [http://www.judicialselection.us/uploads/documents/Judging\\_the\\_Quality\\_of\\_Judicial\\_Sel\\_8EF0DC3806ED8.pdf](http://www.judicialselection.us/uploads/documents/Judging_the_Quality_of_Judicial_Sel_8EF0DC3806ED8.pdf), zadnji put posjećeno 05.09.2017. godine;

Mersudin PRUŽAN,

PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA I TUŽILACA OD VRŠENJA DUŽNOSTI PO  
OSNOVU DONESENE NAREDBE O PROVOĐENJU ISTRAGE (87-110)

---

9. Ustav Nebraske , dostupno na:  
<http://law.justia.com/constitution/nebraska/c0105030000.html>, zadnji  
put posjećeno 05.09.2017. godine;
10. Ustav Arizone, dostupno na:  
[http://www.azcourts.gov/portals/137/ConstitutionalAuthority/Article  
%206.1%20of%20Arizona%20Constitution.pdf](http://www.azcourts.gov/portals/137/ConstitutionalAuthority/Article%206.1%20of%20Arizona%20Constitution.pdf), zadnji put posjećeno  
05.09.2017. godine;
11. Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik  
Bosne i Hercegovine“, br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05,  
48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09,  
16/09, 93/09 i 72/13);
12. Zakon o krivičnom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik  
Brčko distrikta BiH“, br. 33/13 i 27/14);
13. Zakon o krivičnom postupku Federacije BiH („Službene novine  
Federacije Bosne i Hercegovine“ br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05,  
55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 i 59/14);
14. Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik  
Republike Srpske“, br. 53/12);
15. Zakon o sudskoj i tužilačkoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine  
(„Službene novine Federacije BiH“, broj 20/01);
16. Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine  
(„Službeni glasnik BiH“, broj 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08)